

DESPRE FRECVENȚA VERBELOR FRECVENTATIVE SLOVACE

Marilena Felicia LUȚĂ (ȚIPRIGAN)

În acest articol, ne propunem să analizăm verbele frecventative slovace din perspectiva frecvenței, ceea ce conduce, pe de o parte, la o imagine de ansamblu a acestei categorii de verbe și, pe de altă parte, demonstrează stabilitatea și dinamismul limbii slovace ca sistem. Verbele iterative, care fac obiectul acestui articol, au fost recuperate din SLEX99, versiunea digitală a *Micului dicționar al limbii slovace (Krátky slovník slovenského jazyka)*, publicat la Editura Academiei Slovace în anul 1987, și reflectă norma limbii slovace-standard.

Deoarece inventarul verbelor frecventative slovace este limitat, conceptul în sine nu este foarte clar. Pentru Jozef Mistrík¹, de pildă, iterativul reprezintă „sloveso vyjadrujúce opakovaný dej, resp. dej, ktorý má všeobecnú platnosť: *chodievat', chodit'.*” (Iterativul este verbul care exprimă o acțiune repetată, respectiv, o acțiune cu caracter general: *chodievat', chodit'.*)

Imperfectivele iterative slovace exprimă o acțiune care se repetă la anumite intervale de timp cu pauze, fiindu-i caracteristic sufixul *-va-*: *volat'-volávat'* (a chema, a apela), *česat'-česávat'* (a pieptăna), *prosit'-prosievat'* (a ruga). Pe de altă parte, perfectivele iterative, care se formează tot prin derivare, însă cu ajutorul prefixelor *po-* și *vy-*, anexate imperfectivelor deja prefixate, exprimă o acțiune fragmentară, prin care o persoană realizează aceeași acțiune de mai multe ori sau mai multe persoane realizează aceeași acțiune o singură dată ca în exemplele²:

Brat povyrezával do dubu všelijaké figúrky. (Fratele a cioplit în stejar tot felul de figurine.)

Bratia si povyrezávali do dubu mená svojich mileniek. (Frații și-au cioplit în stejar numele iubitelor lor.)

E. Pauliny³ consideră că acțiunea verbală poate fi una singulară, adică are loc o singură dată și se desfășoară fără sincope, într-o unică direcție, ca în exemplul: *Idem do divadla. (Mă duc la teatru.)* sau, dimpotrivă, acțiunea are loc de mai multe ori, se desfășoară cu sincope, disipându-se în diferite direcții, ca în exemplul: *Chodím*

¹ Jozef Mistrík, *Lingvistický slovník*, Bratislava, SPN, 2002.

² Col., *Encyklopédia jazykovedy*, Bratislava, Ed. Obzor, 1993, p. 403.

³ Eugen Pauliny, *Odvodzovanie sloviess podľa slovesného vidu*, „Slovo a tvar”, 3, 1950, pp. 88-93.

Romanoslavica LII nr.1

na angličtinu. (Merg la cursuri de limba engleză.) Cu excepția verbelor perfective care exprimă acțiuni fragmentare, toate celelalte perfective prezintă acțiunea verbală ca fiind singulară: *skočím (sar)*, *vyskočím (sar în afară, mă arunc)*. Spre deosebire de perfective, imperfectivele redau fie o acțiune singulară, fie o acțiune care are loc de mai multe ori. În schimb, verbele care exprimă acțiuni fragmentare și iterativele redau acțiuni desfășurate în mai multe etape, excepție făcând doar verbele: *niest'*, *viezt'*, *íst'*, *hnat'*, *letiet'*, *sediet'*, *vidiet'*, *bežat'*, *slyšat'*, care reflectă o acțiune singulară și cărora le corespund verbe imperfective (*nosit'*, *vozit'*, *chodit'*, *honit'*, *lietat'*, *sedat'*, *vidat'*, *behat'*, *slychat'*), acestea din urmă reprezentând simple acțiuni repetate. Așadar, E. Pauliny pledează pentru ideea că aspectul verbal este indisolubil legat de semantica verbului și derivă, implicit, din însăși structura semantică, intrinsecă, a verbului.

Pentru lingviștii francezi Martin Riegel, Jean-Christophe Pellat și René Rioul¹, opoziția perfectiv – imperfectiv (perfectif – imperfectif) se concretizează în însuși sensul verbului. Astfel, perfectivul exprimă o acțiune care, atingând punctul final, nu mai poate continua, ci doar poate fi reluată și, în acest caz, vorbim de acțiuni frecventative, repetate, obișnuite, de exemplu: *a ieși*, *a intra*, *a se naște*, *a muri*, *a atinge*, *a găsi*, *a deschide*, *a închide*, *a sparge*, *a repara* etc. Imperfectivul, dimpotrivă, redă un proces în curs de desfășurare, care nu vizează un punct final și care poate fi prelungit până într-un punct nedefinit, deși, în realitate, pot interveni diferiți factori limitativi (oboseala, constrângerile exterioare), de exemplu: *a iubi*, *a aștepta*, *a alerga*, *a ninge*, *a privi*, *a dura*, *a exista*, *a vorbi*, *a umbla*, *a se târî*, *a trena*, *a lucra*, *a trăi* etc. Desigur, unele verbe pot fi perfective sau imperfective în funcție de context sau de prezența ori absența unui complement: *a scrie*, *a ocupa*, *a citi*.

În boemistică, verbele de repetiție și verbele multiplicative constituie al treilea aspect verbal. Pe de o parte, acestea nu exprimă prezentul actual ca imperfectivele și, pe de altă parte, nici nu sunt perfective. Altfel spus, ele nu sunt nici perfective, nici imperfective². Fr. Kopečný³ insistă asupra frecventativelor neactuale de tipul: *delávat' (a face)*, *vidat' (a vedea)*, *nosivat' (a purta)* și asupra iterativelor: *brávat' (a lua)*, *chodievat' (a merge)*, pe acestea din urmă considerându-le imperfective.

¹ Martin Riegel, Jean-Christophe Pellat, René Rioul, *Grammaire méthodique du français*, Paris, PUF, Linguistique nouvelle, 1999.

² F. Kopečný, *Slovesný vid v češtině*, Praga, Česko-slovenská akademie věd, 1962, p. 144.

³ *Ibid.*, p. 16.

B. Panzer¹, dimpotrivă, susține că verbele frecventative nu constituie al treilea aspect verbal, deoarece, din punct de vedere semantic, se apropie de imperfectivele de la care au fost derivate, deși nu se suprapun perfect pe acestea și, la urma urmelor, nu este obligatoriu ca imperfectivele să exprime întotdeauna prezentul actual, caracteristic verbelor multiplicative. Mai mult, caracterul multiplicativ se asociază și altor verbe – nefrecventative, distributive, care exprimă o acțiune neactuală, repetată. Cu alte cuvinte, în cazul frecventativelor, este vorba de un banal procedeu lexical, prin care nu se modifică aspectul verbal, ci se creează lexeme noi, al căror sens lexical este doar îmbogățit cu noi seme în raport cu verbul imperfectiv de la care au fost derivate.

În lingvistica slovacă, frecventativele și iterativele nu constituie un al treilea aspect verbal. Acestea se formează de la imperfective cu ajutorul sufixelor *-áv-*, *-av-*, *-iav-*, *-iev-*, *-v-*, fiind rezultatul derivării semantice, prin care sufixele menționate mai sus nu modifică sensul gramatical al verbului, ci doar pe cel lexical, fiind folosite rar, mai ales la timpul trecut. Verbele imperfective *íst'* (a merge) și *chodit'* (a frecventa, a umbla) au un regim morfologic aparte. Viitorul verbului *íst'* se formează prin prefixarea cu prefixul *po-*, specific verbelor de mișcare (*pôjdem*), dar și forma neprefixată de prezent are sens de viitor, ca și cum ar fi vorba de un perfectiv, de exemplu: *Budúci týždeň idem k moru na dovolenku*. (Săptămâna viitoare, mă duc în concediu la mare.). În cazul verbului *chodit'*, însă, posibilă este doar forma de viitor descriptivă, formată cu ajutorul auxiliarului *a fi*. Așadar, ambele verbe, *íst'* și *chodit'*, sunt imperfective, dar, din punct de vedere morfologic, se comportă diferit: în anumite contexte, *íst'* se comportă ca un verb perfectiv, iar *chodit'* se manifestă ca un imperfectiv autentic, care exprimă o acțiune obișnuită, cu caracter regulat, fiind deseori însoțit de adverbe (spre distincție de frecventativul *chodievat'*, utilizat mai ales la trecut, care exprimă o acțiune cu sincope, neregulată, și care nu presupune utilizarea adverbilor de timp).

Verbele frecventative *mávat'* (a avea mereu), *patrievat'* (a aparține mereu), *chodievat'* (a frecventa, a umbla), *myslievat'* (a se gândi mereu), verbele determinative și nedeterminative de tipul *íst'* – *chodit'* (a merge, a frecventa, a umbla) constituie *imperfectiva tantum*. Unele verbe pot avea până la două sau trei

¹ Miroslava Sokolová, *Aspektológia v Regensburgu*, „Jazykovedný časopis”, 52, Bratislava, 2001, pp. 101-119.

Romanoslavica LII nr.1

forme diferite pentru iterativ, de ex.: *byt'* (verb de referință), *bývat'* (iterativ) – *bývavat'* (iterativ bis). Unele verbe iterative stau la baza formării imperfectivelor secundare, de exemplu: *hrat'* (imperfectiv) – *hrávat'* (iterativ) – *vyhrat'* (perfectiv prefixat) – *vyhrávat'* (imperfectiv secundar). Verbele de mișcare, care sunt perfective, dar au două tipuri de imperfective (determinat și nedeterminat) pot fi, de asemenea, completate de verbe iterative: *íst'* (imperfectiv determinat) – *chodit'* (imperfectiv nedeterminat) – *chodievat'* (imperfectiv iterativ).

În limbile neslave, sensul frecventativelor este exprimat cu ajutorul adverbelor de timp: *adesea, de obicei, întotdeauna*.

Propunem spre analiză șapte categorii de iterative, identificate în funcție de verbul de referință și aspectul verbal al acestuia:

1. verbe imperfective cu o singură formă de iterativ
2. verbe imperfective cu două sau mai multe forme de iterativ
3. verbe imperfective/ perfective având și o formă de iterativ
4. verbe imperfective/ perfective având și două forme de iterativ/ imperfectiv secundar
5. verbe perfective cu o formă de iterativ și o altă formă de imperfectiv
6. verbe perfective cu o formă de iterativ/ imperfectiv
7. verbe perfective cu mai multe forme de iterativ/ imperfectiv

1. Verbe imperfective cu o singură formă de iterativ

Această primă categorie este cea mai complexă, cuprinzând aproximativ 195 verbe de referință:

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>behat'</i> sem a tam alebo často bežat'	<i>behávat'</i>
Exemple	<i>Deti behali v záhrade.</i> (Copiii alergau prin grădină.)	<i>Eva behávala za mnou.</i> (Eva alerga adesea după mine.)
Traducerea limba română	<i>îna alerga</i>	<i>a alerga (adesea)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	boliet' spôsobovať telesnú alebo duševnú bolesť	bolievat'
Exemple	<i>Ráno ma bolela hlava. (Dimineață, mă durea capul.)</i>	<i>Ráno ma bolievala hlava. (Dimineața, mă durea capul.)</i>
Traducerea limba română	îna durea	a durea (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	brat' chytat' rukami, nástrojom	brávat'
Exemple	<i>Berie si tlmočníka. Își ia un interpret.</i>	<i>Museli sme brávat' tlmočikov. Trebuia să luăm interpreți.</i>
Traducerea limba română	îna lua	a lua (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	čakat' zotrvať na istom mieste, kým príde očkávaná osoba	čakávat'
Exemple	<i>Čakal na autobus. (Aștepta autobuzul.)</i>	<i>Večer ma čakával pred domom. Seara, mă aștepta în fața casei.</i>
Traducerea limba română	îna aștepta	a aștepta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	česat' hřebeňom, kefou uhládzať vlasy, srst'	česávat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Matka česala dcéru. Mama își pieptăna fata.</i>	<i>Každý deň si česávala vlasy. În fiecare zi, se coafa.</i>
Traducerea limba română	îna coafa, a pieptăna	a coafa (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	čítat' vnímat' zrakom, príp. i nahlas reprodukovat', čo je napísané	čitavat'
Exemple	<i>Mój otec číta noviny. Tata citește ziarul.</i>	<i>Radšej čítavam básne. Adesea, prefer să citesc poezii.</i>
Traducerea limba română	îna citi	a citi (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	debatovať' viest' debatu, diskutovať	debatúvat'
Exemple	<i>Debatujem s kolegami o najnovších udalostiach. Discut cu colegii despre evenimentele cele mai recente.</i>	<i>Debatívame o probléme s Ivanom. Discutăm adesea cu Ivan despre această problemă.</i>
Traducerea limba română	îna dezbate, a discuta	a dezbate, a discuta (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	duniet' ozývať sa silným, hlbokým a tupým zvukom	dunievat'
Exemple	<i>V diaľke dunel hrom. În depărtare, răsună tunetul.</i>	<i>Kanóny dunievali často. Adesea, răsunau tunurile.</i>
Traducerea limba română	îna hăui, a vui, a răsuna	a hăui, a vui, a răsuna (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	dupkat' dupať (s menšou intenzitou)	dupkávát'
Exemple	<i>Teraz dupká od zlosti. Acum, bate mânios din picioare.</i>	<i>Dupkáva od zlosti. Adesea, bate mânios din picioare.</i>
Traducerea limba română	îna bate din picioare	a bate din picioare (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	durdit'sa expr. hnevať sa, zlostiť sa	durdievat' sa
Exemple	<i>Matka sa durdí na deti. Mama se zboršešte la copii.</i>	<i>Otec sa na mňa rád durdieva. Tatei îi place să se zborșească la mine.</i>
Traducerea limba română	îna se burzului, a se zborși	a se burzului, a se zborși (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	durit' hnať, vyhánat', odhánat'	durievat'
Exemple	<i>Pes durí zver. Câinele aleargă fiarele.</i>	<i>Vlk duríeva ovce. Lupul vânează adesea oile.</i>
Traducerea limba română	îna vâna, a alerga, a alunga	a vâna, a alerga, a alunga (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	dusit' neumožňovat' dýchat', zastavovat' přístup vzduchu	dusievat' (sa)
Exemple	<i>Kašel' ho dusí. Îl îneacă tusea.</i>	<i>Zasa sa začne dusievat'. Iarăși va începe să se înece.</i>
Traducerea limba română	îna îneca	a (se) îneca (adesea)

Romanoslavica LII nr.1

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	dúchat' fúkat' (zúženými) perami	dúchavat'
Exemple	<i>Dúcha do polievky. Suflă în supă.</i>	<i>Dúchava tam vietor. Adesea, vântul suflă ușor.</i>
Traducerea limba română	în a sufla ușor	a sufla ușor (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	dýchat' naberat' vzduch do pl'úc a vypúšťat' ho	dýchavat'
Exemple	<i>Dýchal som nosom. Respiram pe nas.</i>	<i>Dýchava príliš zhlboka. Adesea, respiră prea profund.</i>
Traducerea limba română	în a respira	a respira (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	d'akovat' vyjadrovat' vd'aku	d'akívat'
Exemple	<i>Đakoval som priateľom za pomoc. Le mulțumeam prietenilor pentru ajutor.</i>	<i>Eve d'akívam hlavne za pomoc. Evei îi mulțumeam adesea mai ales pentru ajutorul acordat.</i>
Traducerea limba română	în a mulțumi	a mulțumi (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	fajčit' vdychovat' a vydychovat' dym z tlejúceho tabaku	fajčievat'
Exemple	<i>Môj otec fajčí tri cigarety za deň. Tata fumează trei țigări pe zi.</i>	<i>Fajčieval fajku. Obișnuia să fumeze din pipă.</i>
Traducerea limba română	în a fuma	a fuma (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	fúkat' (o vetre, vzduchu) intenzívne sa pohybovať v prúde, viať	fúkavat'
Exemple	<i>Fúka severný vietor. Vântul bate dinspre nord.</i>	<i>Vietor fúkaval celý deň. Adesea, vântul sufla toată ziua.</i>
Traducerea limba română	îna bate, a sufla	a bate, a sufla (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hádat' robiť dohady, intuitívne zisťovať, domýšľať sa	hádavat'
Exemple	<i>Hádal mi budúcnosť z ruky. Îmi ghicea viitorul în palmă.</i>	<i>Hádaval často, ale málokedy uhádoł. Adesea încerca să ghicească, dar rareori reușea.</i>
Traducerea limba română	îna ghici	a ghici (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hádat' sa vadiť sa, škriepiť sa	hádavat' sa
Exemple	<i>Hádali sa o peniaze. Se certau pentru bani.</i>	<i>Začali sme sa hádavat'. Am început să ne certăm mereu.</i>
Traducerea limba română	îna se certa	a se certa (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hladiť hladkať, pohládzať	hladievat'(sa)

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Matka hladí dieťaťu tvár. Mama îl mângâie pe copil pe față.</i>	<i>Mačka sa hladieva. Pisica se linge adesea.</i>
Traducerea limba română	în <i>a mângâia</i>	a (se) linge (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hlásit'</i> úradne podávať správu	<i>hlásievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Hlásil správu šéfovi. Îi comunica știrea șefului.</i>	<i>Hlásieval som, že som chorý. Adesea, anunțam că sunt bolnav.</i>
Traducerea limba română	în <i>a anunța, a comunica</i>	a anunța (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hlodat'</i> obhrýzat', ohlodávať	<i>hlodávať</i>
Exemple	<i>Zajac hľodá kôru. Iepurele roade scoarța.</i>	<i>Vždy mu hľodáva srdce. Mereu îl roade sufletul.</i>
Traducerea limba română	în <i>a roade</i>	a roade (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hl'adat'</i> usilovať sa nájsť	<i>hl'adávat'</i>
Exemple	<i>Hl'adám knihu. Caut o carte.</i>	<i>Hl'adáva pomoc na zlom mieste. Adesea, caută ajutor la locul nepotrivit.</i>
Traducerea limba română	în <i>a căuta</i>	a căuta (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hl'adiet'</i> zrakom vnímať, pozerat' (sa)	<i>hl'adievat' (si)</i>
Exemple	<i>Každý deň ti hl'adím do očí. În fiecare zi, te privesc în ochi.</i>	<i>Hl'adievam na Iris s obdivom. Adesea, mă uit la Iris cu admirație.</i>
Traducerea limba română	în <i>a privi, a se uita</i>	a privi, a se uita (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	hniezdiť (o vtákoch) mať hniezdo	hniezdievať
Exemple	<i>Orol hniezdi na skalách. Vulturul își face cuib pe stânci.</i>	<i>Pri zemi hniezdievajú drozdy. De obicei, mierlele își fac cuib aproape de sol.</i>
Traducerea limba română	îna-și face cuib	a-și face cuib (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	holiť odstraňovať z pokožky	holievat' (sa)
Exemple	<i>Môj otec si holiť fúzy. Tatăl meu își rade mustața.</i>	<i>Holievaš sa? Tu te razi ?</i>
Traducerea limba română	îna se rade	a se rade (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	horieť spal'ovať sa, byť stravovaný, ničeny ohňom	horievat'
Exemple	<i>Dom horí. Casa arde.</i>	<i>Oheň horíeva v kozube hlavne v zime. Focul arde în șemineu mai ales iarna.</i>
Traducerea limba română	îna arde	a arde (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hovorit' vyjadrovat' myšlienky rečou, rozprávať, vravieť	hovorievat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Profesor hovorí pravdu. Profesorul spune adevărul.</i>	<i>Hovorievala mi niekedy zvláštne veci. Uneori, îmi spunea lucruri ciudate.</i>
Traducerea limba română	îna vorbi, a spune	a spune (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hrat'</i> venovať sa hre, zamestnávat' sa hrou	<i>hrávat' (sa)</i>
Exemple	<i>Deti hrajú tenis v záhrade. Copiii joacă tenis în grădină.</i>	<i>Vo vlaku sme hrávali karty. Obišnuiam să jucăm cărți în tren.</i>
Traducerea limba română	îna juca	a (se) juca (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hrešit'</i> prestupovať Božie prikázania	<i>hrešievat'</i>
Exemple	<i>Matka hreší dieťa. Mama îl dojenește pe copil.</i>	<i>Mama ma hrešievala. Mama mă dojenea mereu.</i>
Traducerea limba română	îna dojeni	a dojeni (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>hrozit'</i> i hrozit' sa robit' výstražné pohyby	<i>hrozievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Hrozil mu palicou. Îl amenința cu o bâță.</i>	<i>Podľa povesti socha hrozievala. După cum spune legenda, statuia inspira teamă.</i>
Traducerea limba română	îna amenința	a amenința, a inspira teamă (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	hundrať vyslovovať nespokojnosť, šomrať	hundrávať
Exemple	<i>Hundrá na ženu. Bombăne la nevastă.</i>	<i>Väčšinou si hundráva pod nos. În general, bombăne printre dinți.</i>
Traducerea limba română	îna bombăni	a bombăni (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hútať premyšľať, uvažovať	hútavať
Exemple	<i>Húta nad problémom. Reflectă asupra problemei.</i>	<i>Ján hütaval nad každým problémom. Ján reflecta asupra fiecărei probleme.</i>
Traducerea limba română	îna reflecta	a reflecta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	hýbat' robiť pohyb, pohybovať	hýbavať
Exemple	<i>Vietor hýbe lístím. Vântul mișcă frunzele.</i>	<i>Má zlozvyk, keď sedí, hýbava stoličkou. Are un obicei prost, când stă jos, mișcă scaunul.</i>
Traducerea limba română	îna mișca	a mișca (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	chladit' zbavovať tepla, ochladzovať	chladievat' (sa)

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Studený obklad ma príjemne chladil. Compresa rece mă înviora în mod plăcut.</i>	<i>Neviem, ako sa chladieva šampanské. Nu știu cum se răcește șampania.</i>
Traducerea limba română	în <i>înviaora, a răci</i>	a răci (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chodit'</i> pohybovať sa robením krokov, kráčať, ísť	<i>chodievat'</i>
Exemple	<i>Diet'a sa učí chodit'. Copilul învață să meargă.</i>	<i>Na prázdniny sme chodievali na dedinu. În vacanță, mergeam la țară.</i>
Traducerea limba română	în <i>merge</i>	a merge (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chovat'</i> venovať sa chovu zvierat	<i>chovávat'</i>
Exemple	<i>Můj starý otec choval kone. Bunicul creșteea cai.</i>	<i>Na vidieku chovávali kone aj somáre. La țară, se creșteau cai și măgari.</i>
Traducerea limba română	în <i>crește</i>	a crește (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chránit'</i> ochraňovať, brániť, hájiť	<i>chránievat'</i>
Exemple	<i>Chráním veřejné záujmy. Apăr interesele publice.</i>	<i>Stará mama ma chránievala pred každým nebezpečenstvom. Bunica mă apăra de toate pericolele.</i>
Traducerea	în <i>apăra</i>	a apăra (adesea)

limba română		
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chutiť</i> pôsobiť príjemne na chuťové orgány	<i>chutievat'</i>
Exemple	<i>Ako ti chutí pivo?</i> <i>Cum îți place berea?</i>	<i>Bryndza cudzincom chutieva.</i> <i>În general, străinilor le place brânza de burduf.</i>
Traducerea limba română	în <i>a aprecia gustul, a plăcea</i>	<i>a aprecia gustul, a plăcea (de obicei)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chvastat' sa</i> vychval'ovat' sa, pýšiť sa	<i>chvastávat' sa</i>
Exemple	<i>Chvastal sa, že vyhrá.</i> <i>S-a lăudať că va câștiga.</i>	<i>Princezná sa rada chvastávala.</i> <i>Prințesei îi plăcea să se laude.</i>
Traducerea limba română	în <i>a se lăuda</i>	<i>a se lăuda (adesea)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chystat'</i> připravovat', hotoviť	<i>chystávat' (sa)</i>
Exemple	<i>Matka chystá večeru.</i> <i>Mama pregătește cina.</i>	<i>K obedu sa chystávali vždy neskoro.</i> <i>Întotdeauna se pregăteau foarte târziu pentru prânz.</i>
Traducerea limba română	în <i>a pregăti</i>	<i>a pregăti (adesea)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>chýbat'</i> pocit'ovat' nedostatok	<i>chýbavat' (sa)</i>

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Chýba mu otec. Îi este dor de tata.</i>	<i>Ziak chýbava pravidelne. Elevul lipsea în mod regulat.</i>
Traducerea limba română	în a-i fi dor, a lipsi	a lipsi (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>jazdiť</i> pohybovať sa po zemi s použitím niektorých zvierat	<i>jazdievať</i>
Exemple	<i>Moja sestra jazdila na aute, keď mala 18 rokov. Sora mea conducea când avea 18 ani.</i>	<i>Vtedy sme často jazdievali do Prahy. Pe atunci, adesea mergeam la Praga.</i>
Traducerea limba română	în a conduce (un autoturism), a circula, a merge	a merge (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>jesť</i> prijímať potravu ústami	<i>jedávať</i>
Exemple	<i>Nejem nikdy chlieb. Nu mănânc niciodată pâine.</i>	<i>Veľmi často jedávajú zemiaky. Cartofi mănâncă foarte des.</i>
Traducerea limba română	în a mânca	a mânca (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>kamarátit' sa</i> priateľit' sa	<i>kamarátievat' sa</i>
Exemple	<i>Kamarátim sa s Máriou. Sunt prieten cu Maria.</i>	<i>Za detstva sa kamarátievali. Erau prieteni din copilărie.</i>
Traducerea limba română	în a prieteni, a fi prieten	a fi prieten (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>kašlat', kašlat'</i> mať kašel'	<i>kašlávat', kašliavat'</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Kašlal/kašl'al som celú noc. Am tușit toată noaptea.</i>	<i>V noci kašlával/kašliaval. Noaptea, tușea.</i>
Traducerea limba română	în a tuși	a tuși (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	klebetiť' robiť, šíriť klebety	klebetievat'
Exemple	<i>Rád klebetí. Îi place să bârfească.</i>	<i>Anna klebetieva s každým. Ana bârfește cu toată lumea.</i>
Traducerea limba română	în a bârfi	a bârfi (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	klepat' udieraním vydávat' tupé zvuky, klopat'	klepávat'
Exemple	<i>Jano klepe kladivom. Jano bate cu ciocanul.</i>	<i>Každý večer klepáva na oblok. În fiecare seară, bate la fereastră.</i>
Traducerea limba română	în a bate	a bate (în mod repetat)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	klepkat' expr. jemne klepat'	klepkávat'
Exemple	<i>Kto klepkal na okno ? Cine a bătut la fereastră?</i>	<i>Každý večer klepkáva na oblok. În fiecare seară, bate la fereastră.</i>
Traducerea limba română	în a bate ușor	a bate (în mod repetat)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	klesat' pohybovať sa smerom nadol	klesávat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Ceny teraz klesajú. Acum, prețurile scad.</i>	<i>Ceny domov v zime klesávajú. Iarna, scade prețul caselor.</i>
Traducerea limba română	în a scădea, a coborî	a scădea (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>klopat'</i> klepat'	<i>klopávat'</i>
Exemple	<i>Niektó klopal na dvere. A bătut la ușă cineva.</i>	<i>Predtým ľudia klopávali na dvere. Înainte, oamenii băteau la ușă.</i>
Traducerea limba română	în a bate	a bate (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>klopat'</i> expr. jemne klopat'	<i>klopkávat'</i>
Exemple	<i>Klopkala podpätkami. Bătea ușor cu tocul.</i>	<i>Klopkával na okno. Bătea ușor la fereastră.</i>
Traducerea limba română	în a bate ușor	a bate (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>konat'</i> robiť	<i>konávat' (sa)</i>
Exemple	<i>Konal vojenskú službu. A efectuat stagiul militar.</i>	<i>Vieš, kde sa konávali koncerty? Știi unde se desfășurau concertele de obicei?</i>
Traducerea limba română	în a face, a efectua, a se desfășura	a se desfășura (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>končit'</i> obiť koniec, zakončovať	<i>končievat' (sa)</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Film končil neskoro. Filmul se termina târziu.</i>	<i>Ich večery sa končievajú mlčaním. Serile lor se terminau în tăcere.</i>
Traducerea limba română	în <i>a termina</i>	a termina (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>kráčať</i> íšť	<i>kráčavať</i>
Exemple	<i>Kráčali sme po chodníku. Mergeam pe trotuar.</i>	<i>Pamätám si, ako zvykol celý deň kráčavať sem a tam. Îmi amintesc că obișnuia să se plimbe toată ziua de colo colo.</i>
Traducerea limba română	în <i>a merge</i>	a merge, a se plimba (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>krátiť</i> robiť kratším, skracovať	<i>krátievat'</i>
Exemple	<i>Dni sa krátia. Zilele se scurtează.</i>	<i>V novembri sa dni krátievajú veľmi rýchlo. În noiembrie, zilele se scurtează foarte repede.</i>
Traducerea limba română	în <i>a se scurta</i>	a se scurta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>krčít'</i> robiť nepravidelné záhyby, krkvať, húžvať	<i>krčievat' (sa)</i>

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Krčila si tým šaty. Astfel, își șifona rochia.</i>	<i>Mama sa krčievala už ako mladá. Mama se încovoia încă din tinerețe.</i>
Traducerea limba română	îna da din, a șifona	a se încovoia (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>kreslit'</i> čiarami zobrazovat'	<i>kreslievat'</i>
Exemple	<i>Diet'a kreslí po stene. Copilul desenează pe perete.</i>	<i>Počas detstva kreslievala príšerky. În copilărie, desena monștrișori.</i>
Traducerea limba română	îna desena	a desena (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>kropit'</i> pokrývat' kvapkami	<i>kropievat'</i>
Exemple	<i>Jana pred žehlením prádlo kropí. Înainte de a călca rufele, Jana le stropește cu apă.</i>	<i>Po horúcich dňoch kropieval chodník. După zilele toride, stropea trotuarul cu apă.</i>
Traducerea limba română	îna stropi cu apă	a stropi cu apă (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>krútit'</i> uvádzat' do kruhového pohybu, otáčet', točit'	<i>krútievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Krútim kl'ukou. Rotesc manivela.</i>	<i>Prečo sa okolo tvojej matky všetci krútievali? De ce toată lumea se tot rotea în jurul mamei tale?</i>
Traducerea limba română	îna se rotí	a se rotí (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	ќрмит' podávať, predkladať potravu, chovať	ќрмievat' (sa)
Exemple	<i>Moja stará mama ḱrmi husi. Bunica hrănește gâștele.</i>	<i>Ќрмievali spolu labute. Obișnuiau să hrănească lebedele.</i>
Traducerea limba română	în a hrăni	a hrăni (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	кúпат' ponorením do vody umývať	кúpavat' (sa)
Exemple	<i>Rád sa kúpem v rieke. Ľmi place să mă scălda în râu.</i>	<i>Кúpavali sme sa v rieke. Ne scăldam în râu.</i>
Traducerea limba română	în a se scălda	a (se) scălda (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	кývat' uvádzať do pohybu niečo visiace, zavesené	кývavat' (sa)
Exemple	<i>Pes kýva chvostom. Câinele dă din coadă.</i>	<i>Vždy, keď ho pes videl, kýval od radosti chvostom. Când îl vedea, câinele dădea din coadă fericit.</i>
Traducerea limba română	în a mișca, a da din	a mișca, a da din (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	ле́жат' spočívať vo vodorovnej polohe na nejakom podklade	ле́жievat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Leží v posteli. Stă întins în pat.</i>	<i>Ležiaval vedl'a neho. Adesea, stătea întins lângă el.</i>
Traducerea limba română	îna sta întins	a sta întins (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	lietať pohybovať sa, vznášať sa vo vzduchu	lietavať
Exemple	<i>Muchy lietajú v celom dome. Muștele zboară în toată casa.</i>	<i>Lietadlá lietavajú obvykle vo vyšších výškach. De obicei, avioanele zboară la cele mai mari altitudini.</i>
Traducerea limba română	îna zbura	a zbura (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	lúštiť tlakom vylupovať semená, jadrá	lúštievať
Exemple	<i>Lúštíme krížovku. Dezlegăm un rebus.</i>	<i>Dedo lúštieval večer krížovky. Seara, bunicul dezlega rebusuri.</i>
Traducerea limba română	îna dezlega, a rezolva	a dezlega, a rezolva (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	mariť sa javiť sa v neurčitých obrysoch	marievat' sa
Exemple	<i>V očiach sa mi marí. Nu văd clar.</i>	<i>Marievajú sa mi čudesné predstavy. Se întâmplă să am idei bizare.</i>
Traducerea limba română	îna i se părea	a arăta, a-și imagina, a-și închipui, a i se năzări (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	mat' byť vlastníkom, vlastníť	mávať (sa)
Exemple	<i>Mám pekný dom. Am o casă frumoasă.</i>	<i>Vták máva ostrý zobák. În general, pasărea are ciocul ascuțit.</i>
Traducerea limba română	îna avea	a avea (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	maznat' priveľmi sa o niekoho starať a byť k nemu prľiľ zhovievavý	maznávať (sa)
Exemple	<i>Matka sa s bratom mazná. Mama îl răsfață pe fratele meu.</i>	<i>Adam sa s nimi nemaznával. Adam nu obișnuia să se alinte în fața lor.</i>
Traducerea limba română	îna răfăța, a alinta	a răfăța, a alinta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	meškat' oneskorene íst', oneskorovat' sa	meškávat'
Exemple	<i>Vlak mešká. Trenul întârzie.</i>	<i>Ja meškávam často. Adesea întârzii.</i>
Traducerea limba română	îna întârzia	a întârzia (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	mlátit' nárazmi uvolňovat' zrna z klasov	mlátievat'
Exemple	<i>Teraz mlátia obilie stroje. În ziua de azi, mașinile sunt cele care treieră cerealele.</i>	<i>Kedysi mlátievali obilie ručne. Pe vremuri, grńul se treiera manual.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	în a treiera	a treiera (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	močiť' dávať na istý čas do nejakej tekutiny	močievat'
Exemple	<i>Močí žemľu v mlieku. Înmoaie chifla în lapte.</i>	<i>Každý rok močievali ľan. În fiecare an, înmuiau inul.</i>
Traducerea limba română	în a înmuia, a urina	a înmuia (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	modliť sa konať modlitbu	modlievať sa
Exemple	<i>Modlí sa k Bohu. Se roagă lui Dumnezeu.</i>	<i>Modlievame sa každý večer. Ne rugăm în fiecare seară.</i>
Traducerea limba română	în a se ruga	a se ruga (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	motat' sa navíjať, namotávať	motávat' sa
Exemple	<i>Motal priadzu. Răsuca firul de tort.</i>	<i>Motával sa mu popod nohy. Îl tot deranja.</i>
Traducerea limba română	în a răsuci, a încurca pe cineva	a încurca (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	mrziet' vzbudzovať pocit nepríjemnosti, nespokojnosti alebo zlosti	mrzievat'(sa)
Exemple	<i>Mrzí ma, že musíš čakať. Îmi pare rău că trebuie să aștepti.</i>	<i>Neviem, čo ju tak často mrzievalo. Nu știu ce anume o supăra atât de des.</i>
Traducerea limba română	în a-i părea rău	a supăra (adesea)

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	náhlit' súrit', pobádat'	náhlievat' (sa)
Exemple	<i>Náhlím sa do školy. Mă grăbesc să ajung la școală.</i>	<i>Po práci sa náhlievala domov. După serviciu, se grăbea spre casă.</i>
Traducerea limba română	în (se) dépêcher	se dépêcher (adesea)

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	niest'/ nosit' držat' niečo a s tým sa pohybovať	nosievat' (sa)
Exemple	<i>Nesiem tri batožiny. Duc trei valize. Katka nosí okuliare. Katka poartă ochelari.</i>	<i>Keď idem na túru, nosievam ruksak. de obicei, port un rucsac.</i>
Traducerea limba română	în a duce, a purta	a purta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	nôtít' spievať, pospevovať	nôtievat'
Exemple	<i>Ján nôtí pesničku. Ján fredonează un cântec.</i>	<i>Každý večer nôtieva pieseň. Seară de seară, fredonează un cântec.</i>
Traducerea limba română	în a fredona	a fredona (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica LII nr.1

	nútit' naliehavo alebo násilím privádzať k činnosti, poháňať, prinucovať	nútievať' (sa)
Exemple	<i>Núti dieťa do učenia. Îl obligă pe copil să învețe.</i>	<i>Nútievali sme ho, aby nám pomáhal. Îl obligam să ne ajute.</i>
Traducerea limba română	în a constrânge, a obliga	a obliga (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	obedovať' jest' (ako) obed	obedúvať'
Exemple	<i>Obedujem neskoro. Iau prânzul târziu.</i>	<i>Obedúvali vždy spolu. Întotdeauna luau prânzul împreună.</i>
Traducerea limba română	în a lua prânzul	a lua prânzul (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	odriekat' mechanicky prednášať	odriekavát'
Exemple	<i>Odriekam báseň. Recit o poezie.</i>	<i>Celú noc odriekavali čarovné formulky. Toată noaptea, invocau formule magice.</i>
Traducerea limba română	în a recita	a recita, a invoca mecanic (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	orat' obracaním pomocou pluhu kyprít', rozrývať'	orávat'
Exemple	<i>Íán oral pole. Íán ara câmpul.</i>	<i>Orávam s nimi pole. Adesea, ar câmpul cu ei.</i>
Traducerea limba română	în a ara	a ara (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	pálit' vydávat' vel'ké teplo, horúčost', vel'mi silne hriat'	pálievat'
Exemple	Slnko páli ako oheň. Soarele arde ca focul.	Na Jána pálievajú ohne. De Sf. Ioan, aprind focul.
Traducerea limba română	în a arde	a face focul , a aprinde focul (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	pestovat' sadiť a ošetrovať, opatrovať	pestúvat'
Exemple	Pestujem ovocie. Cultiv fructe.	Môj otec pestúva pšenicu. Bunicul cultivă, de obicei, grâu.
Traducerea limba română	în a cultiva	a cultiva (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	piect' pripravovať jedlo priamym pôsobením vysokej teploty	pekávat'
Exemple	Pečiem chlieb v starej peci. Fac pâine în cuptorul vechi.	Často pekával chlieb. Adesea făcea pâine.
Traducerea limba română	în a pregăti la cuptor	a pregăti la cuptor (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	pichat' zasahovat' niečím zahroteným, bodat'	pichávat'
Exemple	Pichol som sa do prsta. M-am înțepat la deget.	Začalo ma pichávat' dost' často v očiach. A început să mă înțepe în ochi destul de des.
Traducerea limba română	în a înțepa	a înțepa (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica LII nr.1

	pílit' rezať, spracúvať pílou	pílievat'
Exemple	<i>Pílii drevo. Tăiau lemnul.</i>	<i>Mŕtve stromy pílievali na jar. Primăvara, tăiau copacii uscați.</i>
Traducerea limba română	îna tăia	a tăia (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	písat' zaznačovať (reč) písmom	písavat'
Exemple	<i>Píšem list. Scriu o scrisoare.</i>	<i>Písaval som mu listy celý život. Toată viața, îi scriam scrisori.</i>
Traducerea limba română	îna scrie	a scrie (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	pískat' utvárať vysoko prenikavé zvuky fúkaním do nejakej štrbiny	pískavat'
Exemple	<i>Píska na psa. Fluieră la câine.</i>	<i>Obyčajne pískavame naše oblíbené pesničky. De obicei, fluierăm cântecele noastre preferate.</i>
Traducerea limba română	îna fluiera, a cânta	a fluiera (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	plakat' slziť (obyčajne so vzlykaním) od žiaľu, bolesti	plakávat'
Exemple	<i>Prečo plačeš? De ce plângi?</i>	<i>Ako dieťa som plakával len veľmi zriedka. Când eram copil, rareori plânceam.</i>
Traducerea limba română	îna plânge	a plânge (de obicei)

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>pliest'</i> vyhotovovať prevliekaním ohybného materiálu	<i>pletávat'</i>
Exemple	<i>Mama pletie sveter. Mama tricotează un pulover.</i>	<i>V zime ženy pletávají svetre. Iarna, femeile tricotează pulovere.</i>
Traducerea limba română	în <i>a tricota</i>	a tricota (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>plnit'</i> robiť plným, naplňat'	<i>plnievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Plní pohár mliekom. Umple paharul cu lapte.</i>	<i>Sľuby si vždy plnieva. Își onorează întotdeauna promisiunile.</i>
Traducerea limba română	în <i>a umple</i>	a onora (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>poľovať'</i> usilovať sa zmocniť lovej zveri (najmä strelnou zbraňou), loviť	<i>poľúvat'</i>
Exemple	<i>Poľuje na diviaky. Vânează mistreți.</i>	<i>Každý rok tam poľúvam. În fecare an, vânez acolo.</i>
Traducerea limba română	în <i>a vâna</i>	a vâna (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>prat'</i> čistiť s použitím vody a pracích prostriedkov	<i>právat'</i>
Exemple	<i>Periem pančuchy. Îmi spăl ciorapii.</i>	<i>Obyčajne, práva len bielizeň. De obicei, nu spală decât lengeria.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	în a spála	a spála (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	pražit' opekať na rozpálenom tuku, škvarit'	pražievat'
Exemple	<i>Pražím vajcia. Prăjesc ouă.</i>	<i>Măso pražievali na masle. Carnea o prăjeau în unt. (de obicei).</i>
Traducerea limba română	în a prăji	a prăji (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	prášíť (sa) víriť, rozvírovať prach	prášievat' (sa)
Exemple	<i>Nepráš mi tu! Nu-mi fă praf pe-aici!</i>	<i>Vždy sa tu prášievalo. Mereu era praf pe-aici.</i>
Traducerea limba română	în a face praf	a face praf (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	priast' spracúvať na nite, na priadzu	priadavat'
Exemple	<i>Mária vie priast' l'an. Maria știe să toarcă inul.</i>	<i>Kedysi priadavali l'an doma. Pe vremuri, inul se torcea în casă.</i>
Traducerea limba română	în a toarce	a toarce (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	pršať (o daždi) padať v drobných kvapkách z oblakov	pršievat'
Exemple	<i>Dnes bude pršať. Astăzi, va ploua.</i>	<i>Často pršievalo. Adesea, ploua.</i>
Traducerea limba română	în a ploua	a ploua (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	prúdiť (o tekutine) prúdom tiecť	prúdievať
Exemple	<i>Krv prúdi v žilách. Sângele curge în vene.</i>	<i>Voda zvykla v potoku prúdievať po celý rok. De obicei, apa curgea în pârau pe tot parcursul anului.</i>
Traducerea limba română	îna curge	a curge (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	radíť (sa) dávať radu	radievať (sa)
Exemple	<i>Lekár mu radí ísť do kúpeľov. Medicul îl sfātuiește să facă o cură de băi termale.</i>	<i>Rád radieva ostatným. Mereu îi place să dea sfaturi altora.</i>
Traducerea limba română	îna sfātuí	a sfātuí, a da sfaturi (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	raziť prudkým tlakom, nárazmi, lisovaním tvoriť	razievať
Exemple	<i>Tu sa razia peniaze. Aici se bate moneda.</i>	<i>Tu razievali peniaze. Aici se bătea moneda.</i>
Traducerea limba română	îna bate, a lansa	a bate (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	rečnit' prednášať prejav, mať, držať reč	rečnievať

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Riaditel' pri otvorení novej výrobnjej haly dlho rečnil.</i> <i>La deschiderea unei noi hale de producție, directorul ținea un lung discurs.</i>	<i>Často řečnieval příliš dlho.</i> <i>Adesea, ținea câte un discurs prea lung.</i>
Traducerea limba română	îna ține un discurs	a ține un discurs (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	riadit' starat' sa o riadny chod, priebeh, činnost' niečoho, usmerňovat', spravovat'	riadievat'
Exemple	<i>Peter riadi podnik.</i> <i>Peter conduce firma.</i>	<i>Za svojho času riadieval aj tri divadlá naraz.</i> <i>Pe vremea lui, conducea și trei teatre deodată.</i>
Traducerea limba română	îna conduce	a conduce (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	riadit' 2 upratovat'	riadievat'
Exemple	<i>Miško riadi byt.</i> <i>Miško face curat în apartament.</i>	<i>Vždy nejprv riadieva svoju izbu.</i> <i>Întotdeauna face curat în camera ei mai întâi.</i>
Traducerea limba română	îna face curat	a face curat (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	robiť konat', vykonávat' prácu, pracovat'; byt' zamestnaný	robievat' (sa)

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Silvia robí koláč. Silvia face o prăjitură.</i>	<i>Čo si najradšej robieval v detstve? Ce-ți plăcea să faci în copilărie?</i>
Traducerea limba română	în a face	a face (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	rodit' privádzať na svet deti, mlád'atá	rodievat' (sa)
Exemple	<i>Anna rodila doma. Anna a născut acasă.</i>	<i>Kedysi ženy rodievali len doma. Pe vremuri, femeile nășteau acasă.</i>
Traducerea limba română	în a naște	a naște (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	rokovať' ieșt' rozhovor s istým cieľom, oficiálne sa radit'	rokúvat'
Exemple	<i>Rokovali sme s ruským premiérom. Am purtat discuții cu premierul rus.</i>	<i>V parlamente začínali rokúvat' až koncom septembra. În Parlament, am început dezbaterile abia la sfârșitul lunii septembrie.</i>
Traducerea limba română	în a dezbate, a purta discuții, a negocia	a dezbate, a purta discuții (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	sálat' vyžarovat' teplo (a svetlo)	sálavat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Z pece sála teplo. Din cuptor se degajă căldură.</i>	<i>Zo strechy v horúcich dňoch sálava teplo. Din acoperiș, în zilele fierbinți, se degajă căldură.</i>
Traducerea limba română	îna degaja, a răsândi	a degaja (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>sediet'</i> mať zadnú časť tela uloženú na niečom	<i>sedávat'</i>
Exemple	<i>Sedí na stoličke. Stă pe scaun.</i>	<i>Obyčajne, sedávajú vedľa seba. De obicei, stau jos unul lângă altul.</i>
Traducerea limba română	îna sta jos	a sta jos (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>sedlat'</i> dávať koňovi sedlo	<i>sedlávat'</i>
Exemple	<i>Sedlajú kone. Înșeuează caii.</i>	<i>Kone sedláva môj brat. Fratele meu este cel care înșeuează caii.</i>
Traducerea limba română	îna înșeua	a înșeua (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>sekat'</i> ostrým predmetom narúšať celistvosť, zatínať	<i>sekávat'</i>
Exemple	<i>Sekala som drevo. Tăiam lemne.</i>	<i>V detstve som často sekával drevo s otcom. În copilărie, adesea tăiam lemne cu tata.</i>
Traducerea limba română	îna tăia	a tăia (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	slúžit' pracovať ako sluha alebo slúžka	slúžievat'
Exemple	<i>Musíme slúžiť vlasti. Trebuie să ne slujim țara.</i>	<i>Chmel' slúžieval ako korenina. Hameiul servea drept condiment.</i>
Traducerea limba română	în a servi	a servi (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	slzit' vypúšťať slzy	slzievat'
Exemple	<i>Oči mi slzili od dojatia. Îmi lăcrimau ochii de emoție.</i>	<i>Keď sa pozerá na romantické filmy, vždy mu slzievajú oči. Când se uită la filme romantice, întotdeauna îi lăcrimează ochii.</i>
Traducerea limba română	în a lăcrima	a lăcrima, a plânge (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	smradit' robiť, šíriť smrad	smradievat'
Exemple	<i>Autá smradia. Mașinile răspândesc un miros urât.</i>	<i>Kone nesmradievali ako autá. Caii nu răspândeau un miros urât ca mașinile.</i>
Traducerea limba română	în a răspândi un miros urât	a răspândi un miros urât (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica LII nr.1

	<i>smrdieť</i> vydávať smrad, zapáchat'	<i>smrdievať</i>
Exemple	<i>To mäso smrdí.</i> <i>Această carne miroase urât.</i>	<i>Celý byt smrdieval od cigariet.</i> <i>Mai totdeauna, întreg apartamentul</i> <i>puțea a țigară.</i>
Traducerea limba română	îna puți, a mirosi urât	a puți (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>smútiť</i> prežívať smútok, byť smutný	<i>smútiť</i>
Exemple	<i>Smúti za rodičmi.</i> <i>Plânge după părinții săi.</i>	<i>Často smútiť.</i> <i>Adesea sunteți trști.</i>
Traducerea limba română	îna fi trist, a plânge	a fi trist (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>snívať</i> vo sne si predstavovať, mať sen	<i>snívať</i>
Exemple	<i>Snívam o budúcnosti.</i> <i>Visez la viitor.</i>	<i>Sníval o dievčenských perách.</i> <i>Visa la buzele fetelor tinere.</i>
Traducerea limba română	îna visa	a visa (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>solit'</i> dávať sol' do jedla na dochutenie	<i>solievat'</i>
Exemple	<i>Polievku nesolia.</i> <i>În supă nu pun sare.</i>	<i>Na zimu otec solieva máso.</i> <i>Tata sărează carnea pentru iarnă.</i>
Traducerea limba română	îna săra, a pune sare	a săra (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	spievať hlasom utvárať tóny a spájať ich do melódie	spievavat'
Exemple	<i>Ľán spieval tri piesne. Ľán a cântat trei cântece.</i>	<i>Spievaval v detstve. Cânta în copilărie.</i>
Traducerea limba română	îna cânta	a cânta (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	stát' zaujímať vzpriamenú polohu na nohách	stávat'
Exemple	<i>Stojí v pozore. E în gardă.</i>	<i>Stávali v pozore celé hodiny. Erau în gardă ore întregi.</i>
Traducerea limba română	îna sta în picioare	a sta în picioare (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	stát' mať cenu (vyjadrenú v peniazoch)	stávat'
Exemple	<i>Kol'ko to stojí? Cât costă?</i>	<i>Kedysi to stávalo len korunu. Pe vremuri, nu costa decât o coroană.</i>
Traducerea limba română	îna costa	a costa (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	stenat'/stonat' vydávať stony, nariekať, vzdychať	stenávat'/stonávat'

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Ludia stenú /stonu. Oamenii gem.</i>	<i>Pamätám si, ako stenával/stonával jeho otec. Îmi amintesc cum gemea tatăl său.</i>
Traducerea limba română	în a geme	a geme (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	strašit' podľa povery ukazovať sa ako strašidlo (obyč. v noci), mátať	strašievat'
Exemple	<i>Strašidlo straší v dome. O fantomă bântuie casa.</i>	<i>Deti strašievali starú matku. Copiii o speciau pe bunica.</i>
Traducerea limba română	în a speria, a bântui	hanter (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	strážit' dávať pozor (aby sa niečo nestalo, nestratilo)	strážievat'
Exemple	<i>Musí strážit' vâžňa. Trebuie să păzească închisoarea.</i>	<i>Popoludní strážieval Kim. După-amiaza, Kim era de pază.</i>
Traducerea limba română	în a păzi, a sta de pază	a păzi, a sta de pază (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	strihat' nožnicami odde'ovať, odstraňovať, skracovať	strihávat' (sa)
Exemple	<i>Môj otec strihá brata. Tata îl tunde pe fratele meu.</i>	<i>Veľmi zdriedka strihával syna. Rareori își tunde fiul.</i>
Traducerea limba română	în a tunde	a tunde (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	strúhat' rozdrobovať na strúhadle	strúhavat'
Exemple	<i>Anna strúhala syr. Anna rádea cașcavalul.</i>	<i>Otec strúhaval len čerstvý chren. Tata rádea doar hreanul proaspăt.</i>
Traducerea limba română	îna rade	a rade (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	stýkat' sa byť v styku, v spojení, stretávať sa	stýkavat' sa
Exemple	<i>Stýkam sa so svojimi priateľmi stále. Mereu sunt în contact cu prietenii mei.</i>	<i>V poslednom čase sa stýkaval len s kolegami. În ultima vreme, era în contact doar cu colegii.</i>
Traducerea limba română	îna fi în contact cu	a fi în contact cu (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	sušit' (teplom) zbavovať vlhkosti, dávať schnúť	sušievat' (sa)
Exemple	<i>Sušil bielizeň. Usca lenjeria.</i>	<i>Jeho žena sušieva bielizeň na záhrade. Soția sa usucă lenjeria în grădină.</i>
Traducerea limba română	îna usca	a usca (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	súdit' (sa) byť sudcom v súdnom procese	súdievat' (sa)

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Sudím sa s Jánom. Sunt în proces cu Ján.</i>	<i>Kedysi súdievali richtári. Pe vremuri, primarii erau cei care judecau.</i>
Traducerea limba română	în a judeca/a fi în proces cu	a judeca (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>súkat'</i> skrúcaním tvorit', pliest'	<i>súkavat'</i>
Exemple	<i>Suka povraz. Răsuțește frânghia.</i>	<i>Povrazy si súkaval sám. Frânghiile și le răsuțea singur.</i>
Traducerea limba română	în a răsuci	a răsuci (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>svätit'</i> cirkevným obradom robit' posvätným, posväcovat'	<i>svätievat'</i>
Exemple	<i>Kňaz svätil vodu. Preotul sfințea apa.</i>	<i>V tento deň svätievajú jordánsku vodu. În acea zi binecuvântau apa Iordanului.</i>
Traducerea limba română	în a sfinți, a binecuvânta	a sfinți, a binecuvânta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>svedčit'</i> vypovedat' pred súdom, úradom (ako svedok)	<i>svedčievat'</i>
Exemple	<i>Svedčil proti obžalovanému. A depus mărturie împotriva acuzatului.</i>	<i>Svedčieval často proti podvodníkom. Adesea depunea mărturie împotriva escrocilor.</i>
Traducerea limba română	în a atesta, a depune mărturie	a depune mărturie (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>svietit' (sa)</i> vydávat' svetlo, žiarit'	<i>svietievat' (sa)</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Slnko svieti. Soarele strălucește.</i>	<i>Slnko nebude svietievať celý rok. Soarele nu va străluni tot anul.</i>
Traducerea limba română	în <i>a străluci</i>	a străluci (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>svrbieť</i> spôsobovať pálčivý pocit na koži nútiaci na škrabanie	<i>svrbievať</i>
Exemple	<i>Svrbí ho celé telo. Îl mănâncă tot corpul.</i>	<i>Často ho svrbieva koža. Mereu îl mănâncă pielea.</i>
Traducerea limba română	în <i>a furnica, a mânca</i>	a mânca (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>sypať (sa)</i> nechať padať prúdom (niečo sypké, drobné)	<i>sypávať (sa)</i>
Exemple	<i>Z diery sa sypal piesok. Din gaură curgea nisip.</i>	<i>Z tej diery sa pravidelne sypáva piesok. Din acea gaură, curge nisip în mod regulat.</i>
Traducerea limba română	în <i>(se) vărsa, a curge</i>	a curge (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šantiť</i> vystrájať samopašné kúsky, nezbedy	<i>šantievať</i>
Exemple	<i>Deti šantia. Copiii zburdă.</i>	<i>Deti rady šantievali. Copiilor le plăcea să zburde.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	îna zburda	a zburda (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šatit'</i> starat' sa o ošatenie, obliekat'	<i>šatievat'</i>
Exemple	<i>Je lepšie ho šatit' ako živiť. Mai bine-l îmbraci decât îl hrănești.</i>	<i>Jeho deti šatievali susedia. Vecinii erau cei care-i îmbrăcau copiii.</i>
Traducerea limba română	îna îmbrăca	a îmbrăca (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šepkat'</i> hovorit' šeptom, šepat'	<i>šepkávat'</i>
Exemple	<i>Čo šepkáš? Ce tot șușotești?</i>	<i>Často mi šepkával pekne slová. Adesea îmi șușotea cuvinte dulci.</i>
Traducerea limba română	îna șușoti	a șușoti (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šeptat'</i> šepkat'	<i>šeptávat'</i>
Exemple	<i>Niečo mu šeptá do ucha. Îi șoptește ceva la ureche.</i>	<i>Vždy mi šeptával prosby do ucha. Mereu îmi șoptea rugile lui la ureche.</i>
Traducerea limba română	îna šopti, a murmura	a šopti, a murmura (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šibat'</i> udierat' (ohybným) predmetom, š'ahat'	<i>šibávat'</i>
Exemple	<i>Chlapci šibali len mladé dievčatá. Băieții le biciuiau pe tinerele fete.</i>	<i>Chodili šibávat' skoro ráno. Mergeau la biciuit dis-de-dimineată.</i>

Traducerea limba română	în a biciui	a biciui (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>şikovat'</i> viest'	<i>şikúvat'</i>
Exemple	<i>Šikovali vāzňov. Însoțeau deținuții.</i>	<i>Vāzňov ždy šikúvali po desiatich. Întotdeauna însoțeau câte zece deținuți.</i>
Traducerea limba română	în a conduce, a însoți	a însoți (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>škriekat'</i> vydávat' ostré, prenikavé hrdelné zvuky, škrečať	<i>škriekavat'</i>
Exemple	<i>Papagáje škriekajú. Papagalii țipă.</i>	<i>Papagáje často škriekavajú. Papagalii țipă adesea.</i>
Traducerea limba română	în a țipa	a țipa (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>škúlit'</i> mať očnú chybu, pri ktorej osi očí nie sú rovnobežné	<i>škúlievat'</i>
Exemple	<i>Vaše dieťa škúli. Copilul dumneavoastră se uită cruciș.</i>	<i>Škúlieva od detstva. Se uită cruciș încă din copilărie.</i>
Traducerea limba română	în a se uita cruciș	a se uita cruciș (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica LII nr.1

	šliapat' klásť nohu a tým stláčať	šliapavat'
Exemple	<i>Nemusíte šliapat' na kvety. Nu trebuie să călcați în picioare florile.</i>	<i>Rád šliapaval po mokrej tráve. Îi plăcea să calce pe iarba umedă.</i>
Traducerea limba română	în a călca în picioare	a călca în picioare (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	šnupat' nosom vdychovat' (obyč. druh tabaku)	šnupávat'
Exemple	<i>Snupe tabak. Prizează tutunul.</i>	<i>Šnupáva len kubánsky tabak. Prizează doar tutunul cubanez.</i>
Traducerea limba română	în a priza/a trage pe nas	a priza (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	šomrat' expr. hundrat', dudrat'	šomrávat'
Exemple	<i>Somre si pod fúzy. Bombăne pe sub mustață.</i>	<i>V kostole som šomrával modlitby. În biserică, îngăimam rugăciuni.</i>
Traducerea limba română	în a bombăni, a îngăima	a îngăima (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	štekát' vydávat' prenikavé, prudko vyrážené zvuky, brechat'	štekávat'
Exemple	<i>Pes štekal celú noc. Câinele lătra toată noaptea.</i>	<i>Pes štekával len na zlodejov. Câinele lătra doar la hoți.</i>

Traducerea limba română	în <i>lătra</i>	a lătra (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>știepať</i> deliť po vrstvách (niečo tvrdé)	<i>știepavať</i>
Exemple	<i>Štiepa drevo. Taie lemne.</i>	<i>Drevo štiepaval na jeseň. Tăia lemne iarna.</i>
Traducerea limba română	în <i>tăia, a despica</i>	a tăia, a despica (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>știkat'</i> dierkovať, presekávať	<i>știkávať</i>
Exemple	<i>Stiká cestovné lístky. Compostează biletele.</i>	<i>Nikdy neștikáva cestovné lístky. Nu-și compostează niciodată biletele.</i>
Traducerea limba română	în <i>perfora/a composta</i>	a composta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>šúchať</i> trieť, drhnúť, brhliť	<i>šúchavať</i>
Exemple	<i>Eva si stále šúcha oči. Eva se freacă neîncetat la ochi.</i>	<i>Každý večer si Ján šúchaval telo snehom. În fiecare seară, Ján își freca corpul cu zăpadă.</i>
Traducerea limba română	în <i>freca</i>	a freca (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>tárat'</i> expr. nepremyslene, nerozvážne hovoriť, trepáť	<i>táravať</i>

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Tára dve na tri. Spune verzi și uscate.</i>	<i>Vždy tárava hlúposti. Mereu debitează tâmpenii.</i>
Traducerea limba română	în <i>a spune verzi și urcate, a debita</i>	a debita (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>tešit'</i> spôsobovat' radost'	<i>tešievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Práca ma teší. Munca mă face fericit.</i>	<i>Na vianočné koledy sme sa tešievali. Ne bucuram la ideea de a asculta colindele de Crăciun.</i>
Traducerea limba română	în <i>a face plăcere</i>	a se bucura (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>tkat'</i> prepletaním útku a osnovy zhotovovat' tkaninu	<i>tkávat'</i>
Exemple	<i>Matka tkala plátno. Mama țesea pânză.</i>	<i>V zime spolu tkávali. Iarna, țeseau împreună.</i>
Traducerea limba română	în <i>a țese</i>	a țese (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>topit'</i> ponorením pod hladinu (vody) usmrcovat'	<i>topievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Topil sa v rieke. Era gata să se înece în râu.</i>	<i>Mačatá topieva v rieke. De obicei, îneacă puii de pisică în râu.</i>
Traducerea limba română	în <i>(se) îneca</i>	a îneca (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>topit'</i> teplom rozpúšťat', roztápat'	<i>topievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Sneh sa topí.</i>	<i>Každý rok sa tu sneh topieva neskôr.</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	Zăpada se topește.	În fiecare an, aici, zăpada se topește mai târziu.
Traducerea limba română	în fondre	fondre (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	trápit' (sa) spôsobovať telesné alebo duševné utrpenie; sužovať, znepokojovať	trápievat' (sa)
Exemple	<i>Bolest' ho trápi.</i> <i>Durerea îl chinuie.</i>	<i>Neviem, čo ho to vtedy trápievalo.</i> <i>Nu știu ce-l chinuia atunci.</i>
Traducerea limba română	în a chinui	t a chinui (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	trávit' prežívať, zdržiavať sa	trávievat'
Exemple	<i>Kde tráviš dovolenku ?</i> <i>Unde-ți petreci vacanța?</i>	<i>Ako zvyknete trávievat' leto ?</i> <i>Cum vă petreceți vacanța de obicei?</i>
Traducerea limba română	în a petrece	a petrece (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	triasť (sa) trhavými pohybmi vychyl'ovať z pokojnej polohy	triasavat' (sa)
Exemple	<i>Búrka triasie stromom.</i> <i>Furtuna scutură copacul.</i>	<i>Búrka nebezpečne triasava starým stromom.</i> <i>De fiecare dată, furtuna scutură bătrânul copac periculos de tare.</i>
Traducerea limba română	în a scutura, a agita	a scutura (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica LII nr.1

	triediť rozdeľovať do tried, klasifikovať	triedievat'
Exemple	<i>Triedim výrobky. Clasific produsele.</i>	<i>Knihy najprv triedievame. De obicei, mai întâi, clasificăm cărțile.</i>
Traducerea limba română	îna clasifica	a clasifica (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	trpiet' znášať telesné alebo duševné utrpenie	trpievat'
Exemple	<i>Mária suferă teribil.</i>	<i>Pamätám sa, ako som vtedy trpievala. Îmi amintesc cât de mult sufeream pe atunci.</i>
Traducerea limba română	îna suferi	a suferi (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	tupit' urážливо sa vyjadrovať hanobiť, znevažovať	tupievat'
Exemple	<i>Tupil vlastnú rodinu. Își denigra propria familie.</i>	<i>Tupieval vlastnú rodinu. Obişnuia să-și denigreze propria familie.</i>
Traducerea limba română	îna calomnia/ a denigra	a calomnia (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	tušit' mať tuşenie, pociťovať	tušievat'
Exemple	<i>Tuší nebezpečenstvo. Presimte pericolul.</i>	<i>Obyčajne nebezpečenstvo tušíeva. De obicei, presimte pericolul.</i>
Traducerea limba română	îna presimți	a presimți (de obicei)

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	túlat' sa žiť bez domova	túlavat' sa
Exemple	<i>Túla sa po bulvároch. Hoinărește pe bulevarde.</i>	<i>Túlaval sa celé týždne. Hoinărea săptămâni întregi.</i>
Traducerea limba română	în a hoinări	a hoinări (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	túžit' pociťovať túžbu	túžievat'
Exemple	<i>Eva túži po šťastí. Eva tânjește după fericire.</i>	<i>Duša po tele túžieva. Sufletul tânjește după corp.</i>
Traducerea limba română	în a tânji, a jindui	a tânji, a jindui (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	tvrdit' hovoríť ako isté, dokázateľné, uisťovať	tvrdievat'
Exemple	<i>Ján tvrdil, že je hladný. Ján afirma că îi este foame.</i>	<i>Vždy tvrdieval, že je Slovák. Întotdeauna afirma că e slovac.</i>
Traducerea limba română	în a afirma	a afirma (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	tahať (sa) tahať za jeden povraz vzájomne sa podporovať	táhávat' (sa)
Exemple	<i>Kto táhá kartu prvý? Cine trage cartea primul?</i>	<i>Kone ešte vždy táhávali vozy. Caii continuau să tragă căruțele.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	în <i>trage</i>	a <i>trage (adesea)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>učit' (sa)</i> stálym pôsobením pomáhat' v získavaní zručnosti	<i>učievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Učím sa hrať na gitare. Învăț să cânt la chitară.</i>	<i>Kim sa každy deň učieval. Kim studia în fiecare zi.</i>
Traducerea limba română	în <i>învăța, a studia</i>	a <i>studia (adesea)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>udit' (sa)</i> konzervovat' dymom	<i>údievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Udil šunku. Afuma jambonul.</i>	<i>Ryby sa údievali na povale. Peștii se afumau la mansardă.</i>
Traducerea limba română	în <i>afuma (carnea)</i>	a <i>afuma (de obicei)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>varit' (sa)</i> pripravovat', upravovat' varom	<i>varievat' (sa)</i>
Exemple	<i>Varím mäsö. Gătesc carnea.</i>	<i>Varievali si ryžu alebo zemiaky? De obicei, găteau orez sau cartofi?</i>
Traducerea limba română	în <i>găti</i>	a <i>găti (de obicei)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vábit'</i> lákat', prit'ahovat'	<i>vábievat'</i>
Exemple	<i>To ma vábi. Mă atrage.</i>	<i>Nevábieva ma nič. În general, nimic nu mă atrage.</i>
Traducerea limba română	în <i>atrage</i>	a <i>atrage (de obicei)</i>
	Verb imperfectiv	Verb iterativ

Romanoslavica vol. LII, nr.1

	vážit' zist'ovať váhu, hmotnosť	vážievat'
Exemple	<i>Musím vážít' každú zásielku. Trebuie să cântăresc pachetul.</i>	<i>Obyčajne vážievam cukor a múku. De obicei, cântăresc zahărul și făina.</i>
Traducerea limba română	îna cântări	a cântări (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	večerát' jest' (ako) večeru	večeriavat'
Exemple	<i>V pondelok večeríme doma. Lunea, cinăm acasă.</i>	<i>Každý večer večeriavala sama. În fiecare seară, cina singură.</i>
Traducerea limba română	îna cina	a cina (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	velít' viest', riadiť z voj. hl'adiska	velievat'
Exemple	<i>Velí elitnej jednotke. Comandă o unitate de elită.</i>	<i>Velieval len elitným jednotkám. Comanda doar unități de elită.</i>
Traducerea limba română	îna comanda	a comanda (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	vešat' (sa) upevňovať, klásť do visiacej polohy	vešiavat' (sa)
Exemple	<i>Vešia bielizeň. Întinde lenjeria.</i>	<i>Nevie, kde si vešiava kabát. De obicei, nu știe unde se agață paltonul.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	îna agăța/a întinde	a agăța (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>viezť</i> vozidlom dopravovať	<i>vozievať (sa)</i>
Exemple	<i>Vlak môže viezť aj tovar. Trenul poate transporta și marfă.</i>	<i>Vozieval k nám turistov. Transporta turiștii care veneau la noi.</i>
Traducerea limba română	îna transporta	a transporta (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>visieť</i> byť upevnený nad ťažiskom, byť zavesený	<i>visievalť</i>
Exemple	<i>Obraz visí na stene. Tabloul este agățat pe perete.</i>	<i>Kde visieval ten obraz predtým? Unde era agățat acest tablou înainte?</i>
Traducerea limba română	îna atârna/a fi agățat	a fi agățat (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vítat'</i> slovami alebo inou formou pozdravovať prichádzajúceho	<i>vítavat'</i>
Exemple	<i>Vítali sme host'a. Am întâmpinat oaspetele.</i>	<i>Pamätám si ako kedysi vítavali kráľov. Îmi amintesc cum erau întâmpinați regii odinioară.</i>
Traducerea limba română	îna întâmpina, a saluta	a întâmpina (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vláčit' (sa)</i> vliecť	<i>vláčievalť (sa)</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Kôň vláčil jazdca za sebou. Calul târa cãlãreșul.</i>	<i>Nevesty vlãčievali dlhé závoje. Miresele aveau trene lungi.</i>
Traducerea limba română	în <i>a trena, a târî</i>	a trena (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	vodit' (sa) viest'	vodievat' (sa)
Exemple	<i>Pes vodí slepca. Cãinele îl conduce pe orb.</i>	<i>Vodievam ju večer do záhrady. Seara, o conduc în grãdinã.</i>
Traducerea limba română	în <i>a conduce, a ghida</i>	a conduce (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	volat' (sa) silným hlasom (na diaľku) oznamovat', kričať	volávat' (sa)
Exemple	<i>Ako sa voláš? Cum te cheamã?</i>	<i>Veľmi často jej volávam. O sun deseori.</i>
Traducerea limba română	în <i>a chema</i>	a apela, a suna (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	volit' rozhodovať sa pre jednu z viacerých možností	volievat'
Exemple	<i>Dnes volíme prezidenta. Astãzi, ne alegem președintele.</i>	<i>Namiesto múdrych prezidentov, hlúpych volievame. În loc sã alegem președinți înțelepți, alegem niște idioți.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	în a alege	a alege (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>voziť</i> vozidlom premiestňovať	<i>vozievať</i>
Exemple	<i>Eva vozí dieťa v kočíku. Eva transportă copilul în cărucior.</i>	<i>Často som vozieval ľuďi z Bratislavy. Adesea îi transportam pe oamenii din Bratislava.</i>
Traducerea limba română	în a transporta	a transporta (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vravieť</i> hovoriť	<i>vravievať</i>
Exemple	<i>Musiš vravieť pravdu. Trebuie să spui adevărul.</i>	<i>Vravievali vždy len pravdu. Întotdeauna spuneau doar adevărul.</i>
Traducerea limba română	în a spune	a spune (întotdeauna)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vřtať (sa)</i> vrtákom alebo iným podobným nástrojom vnikat', robiť otvory	<i>vřtavat' (sa)</i>
Exemple	<i>Do betónu sa vřta ťažko. E greu să spargi betonul.</i>	<i>Do betónu otec vřtaval zvláštnou vřtačkou. Pentru a sparge betonul, tata folosea un burghiu special.</i>
Traducerea limba română	în a sparge, a fora	a sparge (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vybl'akovať</i> expr. ve'l'mi bl'ačať	<i>vybl'akívať</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Ovce vybl'akují. Oile behăie.</i>	<i>Ovce vybl'akúvali nad ránom. De obicei, oile behăiau dis-de-dimineată.</i>
Traducerea limba română	în <i>a behăi</i>	a behăi (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>vzdychat'</i> vydávat' vzdychy	<i>vzdychávat'</i>
Exemple	<i>Vzdychá od bolesti. Geme de durere.</i>	<i>Zvykol takto vzdychávat' od bolesti. Obişnuia să geamă așa de durere.</i>
Traducerea limba română	în <i>a suspina/ a geme</i>	a geme (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>zimovat'</i> prečkávat' zimu	<i>zimúvat'</i>
Exemple	<i>Zimoval som na juhu. Am iernat în sud.</i>	<i>Posledné roky zimúval na juhu. În ultimii ani, ierna în sud.</i>
Traducerea limba română	în <i>a ierna</i>	a ierna (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>zvonit'</i> vydávat' zvonivý zvuk	<i>zvonievat'</i>
Exemple	<i>Telefón zvoní. Telefonul sună.</i>	<i>Zvonec na veži zvonieval presne. Clopotul din turn suna la timp.</i>

Romanoslavica LII nr.1

Traducerea limba română	în <i>a suna</i>	a suna (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>žať</i> kosit' (obilniny)	<i>žnievat'</i>
Exemple	<i>Žal som jačmeň. Seceram orzul.</i>	<i>V lete som žnieval pšenicu. Vara, seceram grâu.</i>
Traducerea limba română	în <i>a secera, a recolta</i>	a secera (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>žehnat'</i> dávat' požehnanie obradným pohybom ruky	<i>žehnávat'</i>
Exemple	<i>Kňaz žehná veriacich. Preotul îi binecuvântează pe credincioși.</i>	<i>Zehnával v mene Krista. Binecuvânta în numele lui Cristos.</i>
Traducerea limba română	în <i>a binecuvânta</i>	a binecuvânta (de obicei)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>žičit'</i> byť priaznivo naklonený	<i>žičievat'</i>
Exemple	<i>Žičím ti úspech. Îți urez succes..</i>	<i>Vždy ti žičievam veľa šťastia. Îți urez întotdeauna multă fericire.</i>
Traducerea limba română	în <i>a ura</i>	a ura (adesea)
	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>žmúrit'</i> privierať oči	<i>žmúrievat'</i>
Exemple	<i>Diet'a žmúri oči. Copilul clipește din ochi.</i>	<i>Ked' nevidí dobre, žmúrieva oči. Atunci când nu vede bine, clipește din ochi.</i>
Traducerea limba română	în <i>a clipi</i>	a clipi (adesea)

	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>žrat'</i> prijímat' potravu	<i>žrávat'</i>
Exemple	<i>Kone žerú ovos. Caii mǎnǎncǎ ovǎz.</i>	<i>Pes žrával všetko. De obicei, câinele mǎnca tot.</i>
Traducerea limba română	îna mǎnca	a mǎnca (de obicei)

2. Verbe imperfective cu două sau mai multe forme de iterativ

Această categorie cuprinde doar opt verbe de referință:

	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	<i>bit'</i> trestat' bitkou, tǐct'	<i>bíjat'</i>	<i>bíjavat'</i>
Exemple	<i>Niektorí rodičia bijú deti. Unii părinți își bat copiii.</i>	<i>Otec mamu často bíjal. Tata o bătea adesea pe mama.</i>	<i>V minulostí ma Ján bíjaval. În trecut, Ján mă bătea.</i>
Traducerea limba română	îna bate	a bate (adesea)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	<i>byt'</i> jestvovat', žit'	<i>bývat'</i>	<i>bývavat'</i>

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Kniha je na stole. Cartea e pe masă.</i>	<i>Slovo mráz býva obyčajne v množnom čísle. Cuvântul "ger" este, de obicei, la plural.</i>	<i>Teraz budem bývať častejšie tu. Acum, voi fi mai des aici.</i>
Traducerea în limba română	a fi, a se afla	a fi (de obicei)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	listovať obracať listy v knihe	listúvať	listovávať
Exemple	<i>Listoval v slovníku. Răsfoia dicționarul.</i>	<i>V detstve v starých knihách rád listúval. Îi plăcea să răsfoiască, în copilărie, cărțile vechi.</i>	<i>V detstve v starých knihách rád listovával. Îi plăcea să răsfoiască, în copilărie, cărțile vechi.</i>
Traducerea în limba română	a răsfoi	a răsfoi (adesea)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	mal'ovať zobrazovať farbami	mal'úvať	mal'ovávať
Exemple	<i>Mal'ujem portrét. Pictez un portret.</i>	<i>Ja budem mal'úvať celý život. Voi picta toată viața.</i>	<i>On je ľudový umelec, mal'ovával ikony. E artist popular, picta icoane.</i>
Traducerea în limba română	a picta	a picta (adesea)	
	pásť (sa) dozerať na zvieratá na paši	pásat' (sa)	pásavat' (sa)
Exemple	<i>Ovce sa musia pásť. Trebuie să păști oile.</i>	<i>Koň sa pása na poli. Calul paște pe câmp.</i>	<i>Cez leto sa pásavali pri potoku kravy. Vara, se pășteau vacile lângă râu.</i>

Traducerea în limba română	a paște	a paște (de obicei)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	pit' glganím prijímat' tekutinu	pijat'	pijavat'
Exemple	<i>Pijem víno. Beau vin.</i>	<i>Ráno píjal kávu. Dimineața, bea cafea.</i>	<i>Ráno píjaval kávu. Dimineața, bea cafea.</i>
Traducerea în limba română	a bea	a bea (de obicei)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	šit' pomocou ihly a nite spájat' kusy tkaniny	šijat'	šijavat'
Exemple	<i>Šijem šaty. Cos rochia.</i>	<i>Každý deň šíjal košele. În fiecare zi, cosea cămăși.</i>	<i>Zena si šaty šijavala sama. Femeia își cosea singură haine.</i>
Traducerea în limba română	a coase	a coase (de obicei)	
	Verb imperfectiv	Verbe iterative	
	vidiet' mať schopnosť vnímat' zrakom	vidat'	vidavat'
Exemple	<i>Nič nevidím. Nu văd nimic.</i>	<i>Často ho vídam. Îl văd adesea.</i>	<i>Niekedy ho vídaval. Uneori, îl vedea.</i>
Traducerea în limba română	a vedea	a vedea (adesea)	

3. Verbe imperfective/perfective având și o formă de iterativ

Această categorie cuprinde cinci verbe de referință, care au o unică formă pentru ambele aspecte verbale- perfectiv și imperfectiv, precum și o formă de iterativ, care acoperă, de asemenea, ambele aspecte:

	Verb imperfectiv / perfectiv	Verb iterativ
	<i>menovat'</i> uvádzať, uviesť menom	<i>menúvat'</i>
Exemple	<i>Nebudem ich menovat'. Nu le voi numi. Menujú ho za riaditeľa. Îl vor numi director.</i>	<i>Nebudem pokaždé menúvat' všetky organizácie. Nu voi numi de fiecare dată toate organizațiile..</i>
Traducerea în limba română	<i>a numi</i>	<i>a numi (în mod repetat)</i>
	Verb imperfectiv / perfectiv	Verb iterativ
	<i>obetovat'</i> prinášať, priniesť ako obetu	<i>obetúvat'</i>
Exemple	<i>Rodičia obetujú veľa času deťom. Părinții sacrifică mult timp pentru copii. Obetujú dovolenku práci. Își sacrifică, de dragul muncii, concediul.</i>	<i>Keď sa obetúvaš, dostávaš viac, ako dávaš. Când te sacrifici, primești mai mult decât oferi.</i>
Traducerea în limba română	<i>a sacrifică, a da</i>	<i>a sacrifică (de obicei)</i>
	Verb imperfectiv / perfectiv	Verb iterativ

	pomstít(sa) vykon(áv)at' pomstu za niekoho, za niečo	pomstievat' (sa)
Exemple	<i>Teraz sa pomstíš za všetko. Acum, tu te răzbuni pentru tot. Raz sa im pomstíš. Într-o bună zi, te vei răzbuna pe ei.</i>	<i>Pomstieval sa rád. Îi plăcea să se răzbune.</i>
Traducerea în limba română	a (se) răzbuna	a (se) răzbuna (de obicei)
	Verb imperfectiv / perfectiv	Verb iterativ
	venovat' d(áv)at' ako dar	venúvat' (sa)
Exemple	<i>Autor venuje svoju knihu rodičom. Scriitorul le dedică părinților cartea. Venujem ti to ako dar. Ți-o voi oferi în dar.</i>	<i>Len jedna firma zo šiestich venúva dary. O singură firmă din șase oferă cadouri.</i>
Traducerea în limba română	a oferi, a dedica	a oferi (de obicei)
	Verb imperfectiv / perfectiv	Verb iterativ
	zvestovat' oznamovat', ohlasovat'	zvestúvat'
Exemple	<i>Jeho příchod zvestuje vždy hluk. Vacarmul vestește întotdeauna sosirea sa.</i>	<i>Rozkvitnuté kry nám zvestúvali příchod jari. Arbuștii înfloriți ne vesteau sosirea primăverii.</i>
Traducerea în limba română	a vesti	a vesti (de obicei)

4. Verbe imperfective/perfective având și două forme de iterativ/imperfectiv secundar

Această categorie cuprinde un singur verb de referință, care are o unică formă pentru ambele aspecte verbale – perfectiv și imperfectiv, precum și două

Romanoslavica LII nr.1

forme de iterativ:

	Verb imperfectiv / perfectiv	Verbe iterative / imperfective secundare	
	<i>sprostredkovať</i> byť prostredníkom, umožniť	<i>sprostredkúvať</i>	<i>sprostredkovávať</i>
Exemple	<i>Sprostredkuje mi zamestnanie. Ími va gäsi de lucru.</i>	<i>Jedna inštitúcia sprostredkúvala polucháčom informácie. O inštitúcie furnizara informații asistenței.</i>	<i>Nebudú mi sprostredkovávať rozhovory s novinármi. Nu-mi vor media discuțiile cu jurnaliștii.</i>
Traducerea în limba română	<i>a oferi, a propune</i>	<i>a propune (adesea)/ a propune</i>	

5. Verbe perfective cu o formă de iterativ și o altă formă de imperfectiv

Această categorie cuprinde verbe de referință, care formează cinci perechi aspectuale, în care perfectivul și imperfectivul sunt fie neprefixate, fie prefixate, prefixul modificând doar sensul lexical al verbului, nu și aspectul verbal:

Verbe perfectiv	Verb imperfectiv	Verb iterativ
<i>lahnút' (si)</i> uložit' sa do vodorovnej polohy	<i>líhat' (si)</i>	<i>líhavat' (si)</i>

Romanoslavica vol. LII, nr.1

Exemple	<i>Idem si ľahnúť. Mă duc să mă culc.</i>	<i>Každý večer do postele ľiha. În fiecare seară, se culcă în pat.</i>	<i>Ako chlapec som často ľihaval na chrbte a pozoroval oblaky. Când eram băiețandru, mă culcam adeseori pe spate și priveam norii.</i>
Traducerea în limba română	<i>a se culca</i>		<i>a se culca (adesea)</i>
	Verbe perfectiv	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>skúpiť</i> postupne (všetko) vykúpiť, pokúpiť	<i>skupovat'</i>	<i>skupúvat'</i>
Exemple	<i>Skúpili tovar. Au cumpărat toată marfa.</i>	<i>Firma chce skupovat' nové akcie. Firma vrea să cumpere noile acțiuni.</i>	<i>Vtedy skupúvali staré mlyny. Pe atunci, cumpărau toate morile vechi.</i>
Traducerea în limba română	<i>a cumpăra tot (progresiv)</i>		<i>a avea obiceiul de a cumpăra tot (progresiv)</i>
	Verbe perfectiv	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	<i>spít'sa</i> expr. opít'sa	<i>spíjat'sa</i>	<i>spíjavat'sa</i>

Romanoslavica LII nr.1

Exemple	<i>Spila sa vínom. S-a îmbătat cu vin.</i>	<i>Spíjal sa celú noc. Bea toată noaptea până se îmbăta.</i>	<i>Spomenul si na svoju mladost', kedý sa chodil tiež spíjavat'. Ši-a amintit de tinerețe, când mergea adesea la băut ca să se îmbete.</i>
Traducerea în limba română	a se îmbăta		a se îmbăta (adesea)
	Verbe perfectiv	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	strck' (sa) sunutím vložit'	strkat' (sa)	strkávát' (sa)
Exemple	<i>Strčil si ruku do vrecka. Și-a băgat mâna în buzunar.</i>	<i>V kríze netreba strkat' hlavu do piesku. În situații de criză, nu trebuie să-ți bagi capul în nisip.</i>	<i>Deti tam strkávajú prsty. Copiii își bagă degetele acolo.</i>
Traducerea în limba română	a băga, a înfunda, a împinge		a băga (de obicei)
	Verbe perfectiv	Verb imperfectiv	Verb iterativ
	strelit' (si) vystrelit', vypálit'	striel'at' (si)	striel'avat' (si)
Exemple	<i>Strelili z pištole. Au tras cu pistolul.</i>	<i>Behá s pišto'ou a chystá sa striel'at'. Aleargă cu pistolul în mână și se pregătește să tragă.</i>	<i>Tam chodievam striel'avat' zo vzduchovky. Deseori mă duc acolo pentru a trage cu arma cu aer.comprimat.</i>
Traducerea în limba română	a împușca, a trage cu arma		a trage cu arma (adesea)

6. Verbe perfective cu o formă de iterativ/imperfectiv

Această grupă cuprinde opt verbe de referință, imperfectivul derivat de la perfectiv fiind considerat, în același timp, verb iterativ complementar:

	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	darovat' dat' ako dar, venovat'	darúvat'
Exemple	<i>Daroval žene šperk. I-a oferit femeii o bijuterie.</i>	<i>Knihy darúvajú knižniciam. (verb iterativ) De obicei, oferă cărți bibliotecilor. Teraz mu darúva všetko. (verb imperfectiv) Ľi oferă totul acum.</i>
Traducerea în limba română	a oferi	a oferi (de obicei)/ a oferi
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	schovat' (sa) skryt' (sa)	schovávat' (sa)
Exemple	<i>Schoval darček do skrine. A ascuns cadoul în dulap.</i>	<i>Ľudia sa schovávali do obchodov. (verb iterativ) Les gens se cachaient dans les magasins d'habitude. Chlapec sa schováva. (verb imperfectiv) Băiatul se ascunde.</i>
Traducerea în limba română	a (se) ascunde	a (se) ascunde (de obicei)/ a (se) ascunde
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv

Romanoslavica LII nr.1

	zakopat' (sa) zakryť zeminou vo vykopanej jame	zakopávat' (sa)
Exemple	<i>Zakopal poklad. A îngropat comoara.</i>	<i>Bohužiaľ, nemôžeme všetko zakopávat'. (verb iteratív) Din nefericire, nu putem îngropa totul. Práve sa zakopávali, keď spadla prvá bomba. (verb imperfectív) Erau pe cale să se îngroape când căzu prima bombă.</i>
Traducerea în limba română	a (se) îngropa	a (se) îngropa (de obicei)/ a (se) îngropa
	Verb perfectiv	Verb iteratív / imperfectiv
	zaliat' prikryť tekutinou	zalievat'
Exemple	<i>Zalial kapustu vodou. A udat varza cu apă.</i>	<i>Počas sucha musíme často zalievat rastliny. (verb iteratív) În timpul secetei, trebuie să udăm mereu plantele. Práve zalievajú paradajky. (verb imperfectív) Se pregătesc să ude roșiile.</i>
Traducerea în limba română	a uda	a uda (de obicei)/ a uda
	Verb perfectiv	Verb iteratív / imperfectiv
	zamdlieť' stratiť vedomie, omdlieť	zamdlievat'
Exemple	<i>Vodič zamdlel. Șoferul a leșinat.</i>	<i>Pri pohľade na ňu všetci zamdlievali. (verb iteratív) Vážând-o, toată lumea leșina. Mysleli si, že budem zamdlievat' od radosti. (verb imperfectív) Credeau că am să leșin de bucurie.</i>
Traducerea în limba română	a leșina	a leșina (de obicei)/ a leșina
	Verb perfectiv	Verb iteratív / imperfectiv
	zaslat' poslať, odoslať	zasielat'
Exemple	<i>Otec zaslal synovi peniaze. Tata i-a trimis bani fiului.</i>	<i>Každý mesiac zasiela platobný príkaz. (verb iteratív)</i>

		În fiecare noapte, trimit un ordin de plată. Zasielam to do zahraničia. (verb imperfectiv) O trimit în străinătate.
Traducerea în limba română	în a trimite	a trimite (de obicei)/ a trimite
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>zaspăt'</i> oddať sa spánku	<i>zaspávat'</i>
Exemple	Nemôžem zaspăt'. Nu pot să adorm.	Chcem vedľa teba zaspávať každý večer. (verb iterativ) Vreau să adorm lângă tine în fiecare seară. Dieťa práve zaspáva. (verb imperfectiv) Copilul este pe cale să adoarmă.
Traducerea în limba română	în a adormi	a adormi (de obicei)
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>zastat'</i> prestať postupovať	<i>zastávat' (sa)</i>
Exemple	Zastal sa ma. M-a apărat.	Často sa ho ľudia zastávajú. (verb iterativ) Oamenii îl apără adesea. Teraz sa ma zastávaš? (verb imperfectiv) Acum, mă aperi?
Traducerea în limba română	în a apăra	a apăra (de obicei)/ a apăra

7. Verbe perfective cu mai multe forme de iterativ/imperfectiv

Această grupă cuprinde patru verbe de referință, care sunt perfective și care au cel puțin două forme diferite pentru iterativ, una din ele având desinența *-ovat'*, specifică verbelor neologice. Forma de iterativ coincide cu imperfectivul. Două dintre aceste verbe sunt derivate de la verbele de mișcare (*odbehnút'* și *zaletiet'*). Celelalte două sunt verbe perfective prefixate. Verbul *odbehnút'* are trei forme diferite: *odbiehat'*, *odbehávat'/ odbehúvat'*, *odbehovat'* (iterativ/ imperfectiv) dat fiind faptul că formele *odbehávat'/ odbehúvat'* sunt simple variante (á/ú) ca și *zhrabávat'/ zhrabúvat'*.

	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>odbehnút'</i> behom sa (trocha) vzdialit'	<i>odbiehat' odbehávat' odbehúvat' odbehovat'</i>
Exemple	<i>Diet'a odbehlo za loptou.</i> <i>Copilul a fugit după minge.</i>	<i>Martin neustále odbiehal na balkón fajčit.</i> <i>Martin se tot ducea în balcon la fumat.</i> <i>Stále odbeháva len za tebou.</i> <i>El tot fuge numai după tine.</i> <i>Každý deň nemôžeme odbehúvat' do dediny.</i> <i>Nu putem să tot alergăm, zi de zi, până în sat și-napoi.</i> <i>Počas tréningu nemám čas odbehovat' do šatne.</i> <i>În timpul antrenamentului, nu am timp să fac ture-ture până la vestiar.</i>
Traducerea în limba română	<i>a se îndepărta, a fugi, a pleca, a se duce (de obicei)</i>	
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>zakúsit'</i> skúsit', zažit', prežit'	<i>zakúšat' zakusovat'</i>
Exemple	<i>Zakúsil mnoho biedy.</i> <i>A cunoscut multă sărăcie.</i>	<i>Hádam každý člověk zakúša občas rovnaký cit.</i> <i>Mai tot omul trăiește, din când în când, același sentiment.</i> <i>Vel'ké nešt'astie budeme zakusovat' po celú věčnost'.</i> <i>Vom tráti etern o mare nefericire.</i>

Traducerea în limba română	a simți, a trăi, a suporta	a simți, a trăi, a suporta (de obicei)
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>zaletiet'</i> letom sa niekam dostat'	<i>zalietat' zaletovat'</i>
Exemple	<i>Vták zaletel do hory. Pasărea și-a luat zborul spre munte.</i>	<i>Rakúski piloti využili zasa šancu zalietat'. Piloții austrieci au profitat din nou de șansa de a efectua teste de zbor. Zrak mi stále zaletuje k stene. Privirea îmi zboară mereu spre perete.</i>
Traducerea în limba română	a-și lua zborul, a testa în zbor	a-și lua zborul, a testa în zbor (de obicei)
	Verb perfectiv	Verb iterativ / imperfectiv
	<i>zhrabat'</i> hrabaním zhrnúť	<i>zhrabávat' zhrabúvat' zhrabovat'</i>
Exemple	<i>Zhrabal lístie. A strâns frunzele.</i>	<i>Opadné lístie nemusíme hneď zhrabávat'. Frunzele moarte nu trebuie strânse imediat. Na jeseň treba zhrabúvat' lístie. Toamna, trebuie strânse frunzele moarte. Potom musela zhrabovat' celý trávnik. Apoi, a trebuit să grebleze tot gazonul.</i>
Traducerea în limba română	a strânge (greblând)	a strânge (greblând) (de obicei)

Concluzii:

1. Din punct de vedere terminologic, noțiunile „frecventativ” și „iterativ” sunt sinonime.

2. Din punctul de vedere al aspectului verbal, majoritatea verbelor frecventative slovace sunt imperfective, iar frecventativele perfective exprimă o acțiune care se repetă (vezi J. Mistrík).

Romanoslavica LII nr.1

3. În general, verbele frecventative slovace sunt redade, în limba română, cu ajutorul adverbilor și locuțiunilor adverbiale (*adesea, întotdeauna, mereu, din când în când* etc.), fapt pentru care frecventativele sunt cunoscute și sub denumirea de „aspect adverbial”, deoarece sensul circumstanțial se regăsește implicit în structura semantică a verbelor frecventative.

4. În limba slovacă, aspectul verbal este considerat categorie lexico-gramaticală, ceea ce înseamnă că aspectul și sensul lexical al verbelor se regăsesc în mod implicit în afixele verbale.

5. Din punct de vedere formal, verbele frecventative slovace se formează cu ajutorul următoarelor sufixe:

- dacă verbul de bază se termină în *-at'*, verbele frecventative se formează cu ajutorul sufixelor *-áv-* sau *-av-* (în cazul în care ultima silabă din radical este lungă) :

- behať imperf. - behávať iterat.
zakopať (sa) perf. - zakopávať (sa) iterat. /imperf.
čítať imperf. - čítavať iterat.
ležať imperf. - ležiavať iterat.
pršať imperf. - pršavať iterat.
vešať (sa) imperf. - vešavať (sa) iterat.

Alternanțe vocalice apar în cazul verbelor al căror radical se termină în consoană moale, astfel încât *-áv-* devine *-iav-*, iar *-á-* devine *-ia-*, de ex.: ležať imperf. - ležiavať iterat., pršať imperf. - pršavať iterat., vešať (sa) imperf. - vešavať (sa) iterat.

Verbul cu două variante vizând ultima consoană din radical (1, respectiv, *l'*) presupun două verbe frecventative, de ex.: kašľať imperf. - kašľávať iterat., *kašľat'* imperf. - *kašľiavať* iterat. Unele verbe neregulate, precum și anumite verbe a căror formă de infinitiv nu se termină în *-at'* formează forme de frecventativ cu ajutorul sufixului *-áv-*:

- jest' imperf. - jedávať iterat.
piecť imperf. - pekávať iterat.
pletieť imperf. - pletávať iterat.
priať imperf. - priadavať iterat.
sedieť imperf. - sedávať iterat.
triasť (sa) imperf. - triasavať (sa) iterat.
byť imperf. - bývať, bývavať iterat.
biť imperf. - bijať, býjávať iterat.

piť imperf. - pĭjat', pĭjavat' iterat.
šit' imperf. - šĭjat', šĭjavat' iterat.
spit' sa perf. - spĭjat' sa iterat. - spĭjavat' imperf.

- dacă verbul de bază se termină în *-ovat'*, verbele frecventative se formează cu ajutorul sufixului *-úvat'*:

debatovat' imperf. - debatúvat'
menovat' imperf. /perf. - menúvat' iterat.

Unele verbe în *-ovat'* au două forme de frecventativ: în *-úvat'* și în *-ovúvat'*, de ex.:

listovat' imperf. - *listúvat'*, *listovúvat'* iterat.
mal'ovat' imperf. - *mal'úvat'*, *mal'ovúvat'* iterat.
sprostredkovat' imperf./perf. - *sprostredkúvat'* iterat./imperf. secundar, *sprostredkovúvat'* iterat./imperf. Secundar

- dacă verbul de bază se termină în *-it'*, verbele frecventative se formează cu ajutorul sufixului *-ievat'*:

fajčit' imperf. - fajčievat' iterat,
pomstit' imperf. /perf. - pomstievat' (sa) iterat

6. Verbele frecventative slovace presupun o mare varietate lexico-semantică.

7. Din punctul de vedere al frecvenței, prima clasă de verbe frecventative, verbele imperfective cu o singură formă de iterativ, constituie grupa cea mai cuprinzătoare, incluzând peste 190 de verbe de referință. Acestea sunt urmate de verbele imperfective cu două sau mai multe forme de iterativ și de verbele perfective cu o formă de iterativ/ imperfectiv, fiecare din aceste două grupe cuprinzând câte opt verbe de referință. Verbele perfective cu o formă de iterativ și o altă formă de imperfectiv conțin cinci verbe de referință, ca și verbele imperfective/ perfective având și o formă de iterativ. A

Romanoslavica LII nr.1

șaptea grupă, verbele perfective cu mai multe forme de iterativ/imperfectiv, este reprezentată de patru verbe de referință, iar a patra grupă, verbele imperfective/ perfective având și două forme de iterativ/ imperfectiv secundar, conține un singur verb.